

KOMISJONI OTSUS,**3. jaanuar 2006,****väetiste maksimaalset lubatud kaadmiumisisaldust reguleerivate siseriiklike õigusaktide kohta, millest Soome Vabariik on teatanud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 95 lõikele 4***(teatavaks tehtud numbri K(2005) 5542 all)***(Ainult soome- ja rootsikeelne tekst on autentsed)****(EMPs kohaldatav tekst)***(2006/348/EÜ)*

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

50 mg ühe kilogrammi fosfori kohta. Kõnealune erand kehtis 31. detsembrini 2005.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 95 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

(5) Muudetud direktiiv 76/116/EMÜ on asendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 2003/2003 väetiste kohta. ⁽³⁾**I. FAKTID****1. Ühenduse õigusaktid**(1) Nõukogu 18. detsembri 1975. aasta direktiivis 76/116/EMÜ väetisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, ⁽¹⁾ on sätestatud nõuded, millele väetised peavad vastama, et neid saaks turule viia märkega "EÜ väetised".

(2) Direktiivi 76/116/EMÜ I lisas on sätestatud väetiselike nimetused ja asjakohased nõuded, nt nõuded koostise kohta, millele peavad vastama kõik EÜ-märkega väetised. Kõnealusel nimekirjas olevad EÜ-märkega väetised on jagatud kategooriatesse väetises sisalduvate peamiste toitainete, st lämmastiku, fosfori ja kaaliumi järgi.

(3) Direktiivi 76/116/EMÜ artikliga 7 keelati liikmesriikidel väetiste koostise, identifitseerimise, märgistamise või pakendamise seotud põhjustel keelata, piirata ja takistada käesoleva direktiivi sätetele vastavate EÜ-märkega väetiste turuleviimist.

(4) Komisjon tegi oma 24. mai 2002. aasta otsusega 2002/398/EÜ väetiste maksimaalset lubatud kaadmiumisisaldust reguleerivate siseriiklike õigusaktide kohta, millest Soome Vabariik on teatanud vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 95 lõikele 4, ⁽²⁾ erandi direktiivist 76/116/EMÜ, kiites heaks Soome siseriiklikud õigusnormid, mis keelavad Soome territooriumil turustada fosforimineraalväetisi, mille kaadmiumisisaldus ületab

(6) Määruse (EÜ) nr 2003/2003 artikli 35 lõikes 2 sätestatakse, et erandeid direktiivi 76/116/EMÜ artiklist 7, mida komisjon teeb asutamislepingu artikli 95 lõike 6 alusel, käsitatakse eranditena määruse (EÜ) nr 2003/2003 artiklist 5, kusjuures mainitud erandid säilitavad ka edaspidi oma mõju, olenemata kõnealuse määruse jõustumisest.

(7) Määruse (EÜ) nr 2003/2003 põhjenduse 15 kohaselt kavatab komisjon uurida juhuslike kaadmiumilisandite sisaldust mineraalväetistes, teha vajaduse korral ettepaneku vastava määruse vastuvõtmise kohta ning esitada selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(8) Praegu valmistatakse ette komisjoni ettepanekut väetiste kaadmiumisisalduse kohta.

2. Soome ühinemine(9) Soome ühines Euroopa Liiduga 1. jaanuaril 1995. Ühinemisaktis ⁽⁴⁾ on kehtestatud üleminekusätted kaadmiumi kasutamise ja turuleviimise kohta kõnealusel riigis. Ühinemisakti artikli 84 lõikes 1 on sätestatud, et vastavalt akti X lisale ja selles sätestatud tingimusi arvestades ei kohaldata Soome suhtes kõnealusel lisas osutatud sätteid. Artiklis 84 ja X lisa punktis 2 sätestatakse, et direktiivi 76/116/EMÜ artiklit 7 ei kohaldata väetiste kaadmiumisisalduse osas Soome suhtes enne 1. jaanuari 1999 ja direktiivi 76/116/EMÜ sätteid vaadatakse vastavalt ühenduse menetlustele uuesti läbi 31. detsembriks 1998.⁽¹⁾ EÜT L 24, 30.1.1976, lk 21. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.⁽²⁾ EÜT L 138, 28.5.2002, lk 15.⁽³⁾ ELT L 304, 21.11.2003, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2076/2004 (ELT L 359, 4.12.2004, lk 25).⁽⁴⁾ EÜT C 241, 29.8.1994, lk 37 ja lk 308.

(10) Ühinemisakti artiklis 2 sätestatakse, et “alates ühinemise kuupäevast on asutamislepingute sätted ja institutsioonide poolt enne ühinemist vastu võetud aktid uutele liikmesriikidele siduvad ja neid kohaldatakse nende riikide suhtes vastavalt kõnealustes lepingutes ja käesolevas aktis sätestatud tingimustele”. Ühinemisakti artikliga 168 on ette nähtud, et “uued liikmesriigid jõustavad meetmed, mida on vaja, et nad võiksid alates ühinemise kuupäevast järgida EÜ asutamislepingu artikli 189 (nüüd artikkel 249) [...] tähenduses direktiive ja otsuseid [...], kui XIX lisa loetelus ega käesoleva akti muudes sätetes ei ole ette nähtud muud tähtaega”.

(11) Järgnevalt muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 98/97/EÜ⁽⁵⁾ direktiivi 76/116/EMÜ seoses kaadmiumi sisaldavate väetiste turustamisega Austrias, Soomes ja Rootsis. Direktiivi artiklis 1 on sätestatud, et Soome Vabariik võib muu hulgas keelata oma territooriumil selliste väetiste turustamise, mille kaadmiumisisaldus ületab liitumise kuupäeval riigis kehtestatud, ning et kõnealune erand kehtib alates 1. jaanuarist 1999 kuni 31. detsembrini 2001.

(12) 7. detsembril 2001 teatas Soome Vabariik kehtivatest siseriiklikest õigusaktidest, mis kalduvad kõrvale direktiivist 76/116/EMÜ väetisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. Pärast hoolikat kaalutlemist pikendati otsusega 2002/398/EÜ erandit direktiivist 76/116/EMÜ kuni 31. detsembrini 2005.

3. Siseriiklikud õigusnormid

(13) Soome põllumajandus- ja metsandusministeeriumi 21. jaanuari 1994. aasta otsus nr 45/1994 väetiste kohta⁽⁶⁾ kehtestab muu hulgas kaadmiumisisalduse piirtaseme väetistes, sealhulgas EÜ-märkega väetistes. Vastavalt 3. jaole on Soome Vabariigi territooriumil keelatud turustada fosformineraalväetisi, mille kaadmiumisisaldus ületab 50 mg ühe kilogrammi fosfori kohta.

II. MENETLUS

(14) 7. juunil 2005 teatas Soome Vabariik oma kirjas komisjonile, et kavatses vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 95 lõikele 4 alates 1. jaanuarist 2006 jätkata väetiste kaadmiumisisaldust puudutavate siseriiklike õigusnormide kohaldamist. Soome ametivõimud taotlevad pikendust erandile, mis kehtestati otsusega 2002/398/EÜ.

(15) 30. juunil 2005 teatas komisjon oma kirjas Soome ametivõimudele, et on nende artikli 95 lõike 4 alusel tehtud taotluse kätte saanud ning et taotluse kuuekuuline läbivaatamisperiood vastavalt artikli 95 lõikele 6 algas 8. juunil 2005, taotluse kättesaamisele järgneval päeval.

(16) 10. augustil 2005 teatas komisjon kirjalikult Soome taotlusest teistele liikmesriikidele. Samuti avaldas komisjon taotluse kohta teatise *Euroopa Liidu Teatajas*,⁽⁷⁾ et teavitada teisi huvitatud osapooli siseriiklikest meetmetest, mida Soome kavatses säilitada.

III. HINDAMINE

1. Vastuvõetavuse kaalumise

(17) EÜ asutamislepingu artikli 95 lõikes 4 on sätestatud, et kui pärast seda, kui nõukogu või komisjon on ühtlustamismeetme vastu võtnud, peab liikmesriik artiklis 30 osutatud oluliste vajaduste tõttu või seoses keskkonna või töökeskkonna kaitsega vajalikuks säilitada siseriiklike õigusnorme, teavitab ta komisjoni kõnealustest õigusnormidest ja nende säilitamise põhjustest.

(18) 7. juunil 2005 Soome ametivõimude esitatud taotluse eesmärk on saada luba pikendada otsusega 2002/398/EÜ tehtud praegu kehtivat erandit ka perioodiks pärast 31. detsembrini 2005. Kõnealune otsus võimaldab Soomes jätkata nende siseriiklike õigusnormide rakendamist, mis ei ole vastavuses määruses (EÜ) nr 2003/2003 sisalduvate sätetega EÜ-märkega väetiste koostise kohta.

(19) Nagu eespool juba märgitud, keelustatakse määruse (EÜ) nr 2003/2003 artikliga 5 liikmesriikide piirangud EÜ-märkega väetiste turustamisele nende koostise tõttu, ent koostist reguleerivates sätetes ei seata kaadmiumisisaldusele mingit piirangut. See tähendab, et vastavalt määruse (EÜ) nr 2003/2003 artiklile 5 võib kõnealuse määruse nõuetele vastavaid EÜ-märkega väetisi turustada, sõltumata nende kaadmiumisisaldusest.

(20) Eelnevale toetudes on selge, et siseriiklikud õigusnormid, millest Soome on teatanud, seavad selliste EÜ-märkega fosformineraalväetiste turule lubamisele, mille kaadmiumisisaldus ületab 50 mg ühe kilogrammi fosfori kohta, suuremaid kitsendusi kui määruse (EÜ) nr 2003/2003 sätted.

⁽⁵⁾ EÜT L 18, 23.1.1999, lk 60.

⁽⁶⁾ Soome seaduskogu (Suomen säädöskokoelma) nr 45/1994, 26. jaanuar 1994, lk 117.

⁽⁷⁾ ELT C 197, 12.8.2005, lk 4.

- (21) Siseriiklikud õigusnormid, millest Soome ametivõimud on teatanud, on vastu võetud enne Soome ühinemist Euroopa Liiduga. Nagu eespool juba märgitud, sätestati ühinemisaktis üleminekumeetmed, mis võimaldasid Soomel nelja aasta jooksul jätkata oma väetiste kaadmiumisisaldust sätestavate siseriiklike õigusnormide rakendamist direktiivi 76/116/EMÜ reguleerimisalas olevate toodete suhtes. Direktiivi 98/97/EÜ kohaselt tekkis Soomel õigus eespool mainitud siseriiklike normide rakendamist jätkata kuni 31. detsembrini 2001. Otsusega 2002/398/EÜ pikendati kõnealust erandit detsembrini 2005.
- (22) EÜ asutamislepingu artikli 95 lõike 4 nõuete kohaselt, mida tõlgendatakse ühinemisakti artiklitele 2 ja 168 toetudes, teavitas Soome komisjoni nende enne Euroopa Liiduga ühinemist vastu võetud õigusnormide täpsest sõnastusest, mida Soome kavatseb säilitada, lisades taotlusele põhjendused, mis Soome arvates õigustavad kõnealuste sätete säilitamist.
- (23) Soome ametivõimud esitasid samad põhjendused, mida nad on juba varem esitanud ning mille põhjal komisjon tegi oma otsuses 2002/398/EÜ Soomele erandi 31. detsembrini 2005. See tähtaeg anti eeldusel, et ühtlustatud õigusaktid on 2005. aasta lõpuks jõustunud. Kuigi sellealane töö käib, ei võeta ühenduse tasemel õigusakte vastu enne aasta lõppu.
- (24) Soome 7. juunil 2005 esitatud taotluse eesmärk on saada luba määrusest (EÜ) nr 2003/2003 kõrvale kalduvate siseriiklike õigusnormide säilitamiseks ning seetõttu on taotlus vastuvõetav artikli 95 lõike 4 alusel, mida tõlgendatakse ühinemisakti artiklitele 2 ja 168 toetudes.
- piirangud ning kas need on või ei ole takistuseks siseturu toimimisele.
- (28) Soome on oma taotlust põhjendanud inimeste tervise ja keskkonna kaitsmise vajadusega. Väetistes sisalduvat kaadmiumi peetakse ohuks keskkonnale ja inimeste tervisele. Soome viitab oma taotluse põhjendamiseks kaadmiumi sisaldavate väetiste riskide hindamist sisaldava, Soomes 2000. aasta aprillis avaldatud uuringu⁽⁸⁾ järeldustele.
- 2.1. Olulistel vajadustel rajanev põhjendus
- (29) Mis puudutab üldist teavet kaadmiumi kohta, siis võib käesoleval hetkel olemasolevate teadusuuringute andmete põhjal järeldada, et üldisel võivad kaadmiummetall ja -oksiid tekitada tervisele tõsisemid kahjustusi. Eelkõige kaadmiumoksiidi on liigitatud 2. kategooria kantserogeeniks, mutageeniks või reproduktiivset funktsiooni kahjustavaks aineks. Samuti ollakse üldiselt seisukohal, et väetistes sisalduv kaadmium on ülekaalukalt kõige olulisem allikas, kust kaadmium satub edasi pinnasesse ja toiduahelasse.
- (30) Mis puudutab väetistes sisalduvat kaadmiumi, siis võib Soomes läbi viidud riskianalüüsi tulemusena saadud kõige olulisema teabe võtta kokku järgmiselt:
- vee kohta väidetakse Soome riskianalüüsis, et "riski iseloomu analüüs näitab, et kõikide analüüsitud stenaariumide puhul on nii praegu kui tulevikus olemas risk veekeskkonnale. Praktikas tähendab see, et mingit ohutusvaru ei ole ning aine kontsentratsiooni mis tahes suurenemine loodulikus foonis võib tähendada ohtu veekeskkonnale",

2. Sisuline hindamine

- (25) Vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 95 peab komisjon tagama, et kõik tingimused, mis annavad liikmesriigile võimaluse taotleda kõnealuses artiklis sätestatud erandit, on täidetud.
- (26) Komisjon peab eelkõige hindama, kas õigusnormid, millest liikmesriigid on teatanud, on õigustatud EÜ asutamislepingu artiklis 30 osutatud oluliste vajaduste tõttu või on need seotud keskkonna või töökeskkonna kaitsega.
- (27) Kui komisjon leiab, et siseriiklikud õigusnormid on õigustatud, peab ta vastavalt artikli 95 lõikele 6 lisaks veel kontrollima, kas kõnealused siseriiklikud õigusnormid on või ei ole meelevaldse diskrimineerimise vahendid või liikmesriikidevahelise kaubanduse varjatud
- pinnase kohta väidetakse Soome riskianalüüsis, et "olemasolevate andmete põhjal kujutab Soome põllumajandusliku pinnase kaadmiumisisaldus riski mullakeskkonnale. Sellele järeldusele võib jõuda, kasutades nii keskmisi ekstraheeritava kaadmiumi kontsentratsioone⁽⁹⁾ kui ka 90 protsentiili väärtusi Soome viies põllumajanduspiirkonnas aastal 1987. Üksnes kõige põhjapoolsemas tsoonis on keskmist kontsentratsiooni kasutades saadud PEC/PNEC suhtarv⁽¹⁰⁾ väiksem kui 1. Riskitegurid erinevates põllumajanduspiirkondades varieeruvad vahemikus 1,2 kuni 2,8",

⁽⁸⁾ Soome põllumajandus- ja metsandusministeerium, Väetistes sisalduva kaadmiumi ohtlikkus inimese tervisele ja keskkonnale (Cadmium in fertilisers, risks to human health and the environment), aprill 2000.

⁽⁹⁾ Kaadmiumi kontsentratsioon, mida taimed võivad mullast omastada.

⁽¹⁰⁾ PEC = arvutussisaldus keskkonnas, PNEC = arvutuslik mittetoimiv sisaldus. PEC/PNEC suhe, mis on suurem kui 1, viitab kahjulikule mõjule.

- inimeste tervise suhtes väidetakse Soome riskianalüüsis, et “Soomes ei ole riskirühmade (raskeimad juhtumid) jaoks ohutusvaru prognoositavate uriinis sisalduvate tasemete ja kriitiliste tasemete vahel, mida on seostatud kaadmiumi kahjulike mõjudega tervisele”. Ühtlasi väidetakse Soome riskianalüüsi aruandes, et “kui Soomes kasutataks fosforväetisi, mille kaadmiumisisaldus on ühenduse keskmisel tasemel, siis tüüpavutuste kohaselt kasvaks kaadmiumi omastamine toidu kaudu saja aasta jooksul enam kui 40 %”.
- (31) On selge, et kõnealused järeldused on tehtud Soome konkreetseid mullastikutingimusi ning samuti Soomes valitsevaid kliimatingimusi arvestades.
- (32) Kokkuvõtlikult näitab Soomes läbi viidud riskianalüüs, et olemasolev kaadmiumisisaldus Soome põllumajanduslikus pinnases kujutab endast riski mullaorganismidele ja kaadmiumi leostumine põllumajanduslikust pinnasest tekitab ohtu veekeskkonnale. Soome väidab, et riskianalüüsis jõutakse järeldusele, et ka kaadmiumi praeguse kasutuse kogumahu juures on olemas oht kahjulike tervisemõjude tekkeks Soome elanikkonnale. Kuigi keskmine kaadmiumi omastamine toidu kaudu ei kujuta Soomes iseenesest ohtu, on siiski ohustatud mõned elanikkonnakihi, kuna nad omastavad seda suurtes kogustes toidu, suurenenud imendumise ja/või suitsetamise kaudu.
- (33) Soome ametivõimude esitatud riskianalüüs on läbi viidud ühenduse tasandil kehtestatud menetluste ja meetodika alusel, mis peaks tagama saadud teabe usaldusväärsuse kõrge taseme.
- (34) Komisjon vaatas riskianalüüsis oleva teabe läbi juba otsuse 2002/398/EÜ väljatöötamise raames, mis võimaldas Soomel säilitada oma siseriiklikke sätteid 31. detsembrini 2005.
- (35) 2005. aastal ei esitanud Soome muid teaduslikke ega tehnilisi andmeid. Akumulatsiooniprotsess on aeglane ja kolmeaastase perioodi jooksul ei jõua see märkimisväärselt muutuda. Seetõttu võib arvestada, et olukord on sarnane sellele, mis oli 2002. aastal.
- (36) Soome esitatud andmete paikapidavust kinnitab järgmine teaduslik baasmaterjal, mida kasutati väetiste kaadmiumisisaldust käsitlevat komisjoni ettepanekut ette valmistades:
- toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee (SCTEE, ⁽¹¹⁾ nüüdse nimetusega tervise- ja keskkonnariskide teaduskomitee – SCHER ⁽¹²⁾) 24. septembril 2002 avaldatud arvamus, milles käsitletakse väetiste kasutamisest tingitud kaadmiumi akumulierumist põllumajanduslikes muldades. Kõnealune arvamus toetus üheksa liikmesriigi riskianalüüsiaruannetele, milles käsitletakse vaid akumulierumist, kuid mitte võimalikke ohte tervisele ja keskkonnale. Toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee jõudis järeldusele, et pinnases kaadmiumi akumulierumise ärahoidmiseks ei pea piirama kaadmiumisisaldust väetistes,
- 2004. aasta septembrist pärineva üldise kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi riskianalüüsi eelnõu lõppversioon, mis on koostatud vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 793/93 ⁽¹³⁾ ning käsitleb kõiki kaadmiumi allikaid. Eelnõu toetab toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee arvamust kaadmiumi pinnases akumulierumise kohta. Kuigi eelnõus väidetakse, et ainuüksi väetistes sisalduv kaadmium ei ole üksinda piisav, et inimeste tervisele või keskkonnale tõsist ja vahetut riski tekitada, peab olema ettevaatlik, kuna riski inimeste tervisele ei saa kõikide kohalike ja piirkondlike olukordade puhul välistada, sest toidus sisalduva kaadmiumi kontsentratsioonid, toitumistavad ja toitumisalane olukord on väga erinevad.
- Kaadmiumi ja kaadmiumoksiidi üldise riskianalüüsi lõpliku vormistamise viibimise tõttu ning samuti võimaliku järeltöö tõttu riski vähendamise meetmete osas on komisjoni ettepanek kaadmiumi kohta väetistes mõneti hilineunud.
- (37) Seetõttu leidis komisjon pärast teaduslike tõendusmaterjalide läbivaatamist Soome taotluse põhjal, et Soome ametivõimud on näidanud, et kaadmiumi sisaldavad väetised on ohtlikud keskkonnale ja inimeste tervisele, ning Soome ametivõimude poolt teatavaks tehtud siseriiklikud õigusnormid, mille eesmärk on viia Soome keskkonna kokkupuuted kaadmiumi sisaldavate väetistega miinimumini, on õigustatud.

2.2. Meelevaldse diskrimineerimise puudumine

- (38) Artikli 95 lõige 6 kohustab komisjoni kindlaks tegema, et kavandatud meetmeid ei kasutata meelevaldse diskrimineerimise vahendina. Vastavalt Euroopa Kohtu otsusele tähendab diskrimineerimise puudumine, et siseriiklikke kaubanduspiiranguid ei või kasutada nii, et see tekitab teistest liikmesriikidest pärit kaupade diskrimineerimise.

⁽¹¹⁾ Toksilisuse, ökotoksilisuse ja keskkonna teaduskomitee (Scientific Committee on Toxicity, Ecotoxicity and the Environment).

⁽¹²⁾ Tervise- ja keskkonnariskide teaduskomitee (Scientific Committee on Health and Environmental Risks).

⁽¹³⁾ EÜT L 84, 5.4.1993, lk 1. Määrust on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (39) Kavandatavad siseriiklikud õigusnormid on üldised ja kehtivad samaväärselt siseriiklike ja imporditud fosforipõhiste EÜ-märkega väetiste suhtes. Eeltoodu tulemusena puudub tõendusmaterjal, et kõnealuseid õigusnorme võib kasutada ühenduses tegutsevate ettevõtjate vahelise meelevaldse diskrimineerimise vahendina.

2.3. Varjatud kaubanduspiirangu puudumine

- (40) Siseriiklikud meetmed, millega reguleeritakse EÜ-märkega väetiste koostist ja mis on piiravamad ühenduse direktiivi sätetest, kujutavad endast tavaliselt kaubanduspiirangut. Tooteid, mida võib ülejäänud ühenduses seaduslikult turule viia, ei tohi asjaomases liikmesriigis turule viia. Artikli 95 lõikes 6 sisalduva põhimõtte eesmärk on ära hoida lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidele vastavate siseriiklike õigusnormide rakendamine valedel põhjustel, nii et need tegelikkuses kujutaksid endast majanduslikke meetmeid, mis võetakse kasutusele selleks, et tõkestada teistest liikmesriikidest pärit toodete importi, eesmärgiga kaudselt kaitsta kodumaist toodangut.

- (41) Nagu juba eespool tõestatud, on kaadmiumi sisaldavate väetiste kasutamine keskkonna ja inimeste tervise kaitsmise seisukohast murettekitav. Seetõttu tundub, et siseriiklike õigusaktide säilitamise eesmärk on keskkonna ja inimeste tervise kaitse ning mitte varjatud kaubanduspiirangute tekitamine.

2.4. Takistuste puudumine siseturu toimimisele

- (42) Kõnealust tingimust ei või tõlgendada viisil, nagu keelaks see heaks kiita mis tahes siseriiklikku meetet, mis võib mõjutada siseturu rajamist. Tegelikult on iga siseriiklik meetet, mis siseturu rajamiseks ja toimimiseks vastu võetud ühtlustamismeetmest erineb, oma sisult suure tõenäosusega siseturu mõjutav meetet. Järelikult leiab komisjon, et EÜ asutamislepingu artiklis 95 sätestatud erandimenetluse kasuliku olemuse säilitamiseks peab siseturu toimimise takistamist artikli 95 lõike 6 raames mõistma kui mõju, mis on taotletava eesmärgiga võrreldes ebaproportsionaalne.

- (43) Arvestades riske, mida kaadmiumi sisaldavate väetiste kasutamine Soome pinnases nii keskkonnale kui inimeste tervisele tekitab, ja võttes arvesse, et

— nagu eespool on juba märgitud, võimaldati Soomes ühinemisakti ja direktiiviga 98/97/EÜ jätkata väetiste kaadmiumisisaldust käsitlevate siseriiklike õigusnormide rakendamist, kuni lõpetatakse direktiivi

76/116/EMÜ läbivaatamine väetiste kaadmiumisisalduse seisukohalt,

— otsusega 2002/398/EÜ lubati Soomes, lähtudes Soome ametivõimude esitatud riskianalüüsist, säilitada oma siseriiklikud õigusnormid 31. detsembrini 2005,

— komisjonis käimasolev töö väetiste kaadmiumisisalduse piirtasemete ühtlustamiseks ühenduses ei anna põhjust uskuda, et vähem piirav meetet tagaks tervise ja keskkonna piisava kaitse Soomes. Riskianalüüs näitab, et Soome eriliste pinnase- ja kliimatingimuste tõttu on tarvis keskkonda kaitsta siseriikliku õigusnormiga, sest mõned piirkonnad on eelkõige oma pinnase happelise pH tõttu kaadmiumi kasutamise suhtes haavatavamad. Happelistes tingimustes suureneb kaadmiumi lahustuvus ja seetõttu suudavad põllukultuurid seda palju kergemini omastada.

Komisjon leiab, et kõnealuses läbivaatusetapis puudub tõendusmaterjal, et siseriiklikud õigusaktid oleksid siseturu toimimisele ebaproportsionaalseks takistuseks, võrreldes taotletavate eesmärkidega.

2.5. Ajapiirang

- (44) Periood, milleks erand tehakse, peab jätma komisjonile piisavalt aega selleks, et teha ettepanek ühenduse tasandil väetiste kaadmiumisisaldust käsitleva eelnõu vastuvõtmiseks, ning nõukogule ja Euroopa Parlamendile kõnealuse eelnõu vastuvõtmiseks. Vältimaks institutsioonidevahelise arutelu käigus tekkida võivate viivituste kaasmõju, peaksid käesoleva otsuse sätteid kehtima seni, kuni ühtlustatud meetet on Euroopa Liidu tasandil kohaldatav.

IV. KOKKUVÕTE

- (45) Eelnevale toetudes võib teha järelduse, et Soome Vabariigi 7. juunil 2005 esitatud taotlus siseriiklike õigusnormide säilitamiseks, mis seavad suuremaid piiranguid kui direktiivi 76/116/EMÜ sätteid väetiste kaadmiumisisalduse kohta, on vastuvõetav.

- (46) Lisaks leiab komisjon, et kõnealused siseriiklikud õigusnormid

— vastavad inimeste tervise ja keskkonna kaitse vajadustele,

— on taotletavate eesmärkide osas proportsionaalsed,

- ei ole meelevaldse diskrimineerimise vahendid ning
- ei kujuta endast varjatud piirangut liikmesriikidevahelisele kaubandusele.

Seetõttu leiab komisjon, et kõnealuseid õigusnormid võib heaks kiita, ja

Erand kehtib seni, kuni ühtlustatud meetmed väetiste kaadmiumisisalduse kohta saavad ühenduse tasandil kohaldatavaks.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Soome Vabariigile.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Brüssel, 3. jaanuar 2006

Erandina määrusest (EÜ) nr 2003/2003 kiidetakse heaks Soome õigusnormid, mis keelavad Soome turule viia fosformineraalväetisi, mille kaadmiumisisaldus ületab 50 mg ühe kilogrammi fosfori kohta.

Komisjoni nimel
asepresident
Günter VERHEUGEN